

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-07061/2013-ERU

V Ostravě dne 1. července 2013

Č. j. 07061-10/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-07061/2013-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 3. června 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost **Dopravní stavby Brno, s.r.o.**, se sídlem Brno, Trnkova 150, PSČ: 628 00, IČ: 454 74 281, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost Dopravní stavby Brno, s.r.o., se sídlem Brno, Trnkova 150, PSČ: 628 00, IČ: 454 74 281, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 30. září 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Lipůvka č. p. ■■■■■ zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Rekonstrukce kanalizace Lipůvka – odstranění havarijního stavu kanalizace v úseku silnice II/379“, při nichž došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti Dopravní stavby Brno, s.r.o., se sídlem Brno, Trnkova 150, PSČ: 628 00, IČ: 454 74 281, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí

na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 07613.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti Dopravní stavby Brno, s.r.o., se sídlem Brno, Trnkova 150, PSČ: 628 00, IČ: 454 74 281, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 076131.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 3. června 2013 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností Dopravní stavby Brno, s.r.o., se sídlem Brno, Trnkova 150, PSČ: 628 00, IČ: 454 74 281 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 30. září 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Lipůvka č. p. ■■■ zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Rekonstrukce kanalizace Lipůvka – odstranění havarijního stavu kanalizace v úseku silnice II/379“, při nichž došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 12. března 2013 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu č. j. 01435-2/2013-ERU ze dne 11. února 2013 vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo provedeno dne 12. března 2013 místní šetření. Při provedeném šetření předal účastník řízení Úřadu podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl dne 30. září 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Lipůvka č. p. [REDAKCE] zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Rekonstrukce kanalizace Lipůvka – odstranění havarijního stavu kanalizace v úseku silnice II/379“, při nichž došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32.

Kontrolní orgán zjistil, že stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby byla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení na stavbu „Rekonstrukce kanalizace Lipůvka - odstranění havarijního stavu kanalizace v úseku silnice II/379“ sp. zn. [REDAKCE], vydaného Městským úřadem Blansko, odborem Stavební úřad, dne 3. srpna 2011.

Dále bylo zjištěno, že investor stavby, „Svazek vodovodů a kanalizací“ měst a obcí okresu Blansko, se sídlem Boskovice, 17. listopadu 138/14, PSČ: 680 01, uzavřel s účastníkem řízení dne 21. ledna 2010 Smlouvu o dílo, jejímž předmětem plnění byla stavba „Lipůvka – odstranění havarijního stavu kanalizace v úseku silnice II/379 – I. a II. etapa“. Dále byl dne 11. října 2011 sepsán Dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo, a to z důvodu prodloužení termínu dokončení stavby do 31. prosince 2011. Na základě výše uvedené smlouvy byl dne 24. listopadu 2010 mezi příslušnými stranami sepsán Zápis o předání a převzetí pracoviště – staveniště.

Provedenou kontrolou bylo dále zjištěno, že dne 27. května 2008 vydala společnost Jihomoravská plynárenská, a.s., se sídlem Brno, Plynárenská 499/1, PSČ: 657 02, IČ: 499 70 607, stanovisko ke stavbě „Rekonstrukce kmenové stoky „A“ – Lipůvka (úsek Hřbitov – RD č. p. 26)“ pod sp. zn. [REDAKCE]. V něm je mimo jiné uvedeno, že stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je možné realizovat pouze při dodržení podmínek stanovených ve stanovisku, přičemž před zahájením stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení bude na základě žádosti o vytyčení provedeno vytyčení plynárenského zařízení, které provede příslušné regionální centrum. Dále je ve výše uvedeném stanovisku uvedeno, že při provádění stavební činnosti nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Dne 19. ledna 2011 pak došlo na základě projektové dokumentace a přístrojem radiodetection k vytyčení plynovodu STL DN 150 od č. p. 8 až k č. p. 26 včetně přípojek č. p. 8, 7, 6, 45, 53, 5, 2, 378, o čemž byl sepsán Protokol o vytyčení plynárenských zařízení č. [REDAKCE].

Účastník řízení při místním šetření dne 12. března 2013 sdělil, že si před započítím prací nechal zaměstnanci správce plynárenského zařízení provést vytyčení plynárenského zařízení. Účastník řízení uvedl, že z provedeného vytyčení plynárenského zařízení a situačního schématu bylo zřetelné, že dochází ke křížení sítí plynárenského zařízení s rekonstruovanou kanalizací. Plynárenské zařízení pak bylo uloženo ve vozovce (bylo realizováno protlakem) a jeho postranní části byly volně uloženy. Dále bylo zjištěno, že dne

30. září 2011 byly v obci Lipůvka č. p. ■■■ prováděny zemní práce související s rekonstrukcí kanalizace. Práce byly prováděny tak, že zaměstnanec účastníka řízení prováděl ruční odkopávání plynárenského zařízení a strojník bagru následně tuto odkopanou zeminu vybíral z výkopu strojním mechanismem. Během tohoto nakládání došlo ke kontaktu strojního mechanismu a plynárenského zařízení (posunutí plynárenského zařízení lžící bagru), což způsobilo jeho následné poškození (vylomení v koncích).

Kontrolní orgán ověřil, že vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě, Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. ■■■■■ a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. ■■■■■, k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 43 m³ po dobu jeho trvání v délce 30 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Veškeré náklady spojené s opravou středotlaké plynovodní přípojky a únikem zemního plynu uhradil účastník řízení bezzbytku.

Tyto zjištěné skutečnosti vycházejí z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. KO-01435/2013-ERU a jsou uvedeny také v Protokolu č. K007113 ze dne 27. března 2013, se kterým byl jednatel účastníka řízení, pan Ing. Pavel Tomašov, dne 23. dubna 2013 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení se k Protokolu č. K007113 ze dne 27. března 2013 nikterak nevyjádřil ani nevznnesl žádné námítky k průběhu kontroly či k jejím závěrům.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Dne 3. června 2013 zaslal správní orgán účastníkovi řízení oznámení o zahájení správního řízení č. j. 07061-1/2013-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne a ve kterém byl poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení svého práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrl žádné další důkazy.

Dne 4. června 2013 převzal správní orgán do správního spisu kontrolní spis sp. zn. KO-01435/2013-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 07061-

3/2013-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z výše uvedeného kontrolního spisu za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplňoval.

Dne 6. června 2013 zaslal správní orgán účastníkovi řízení usnesení č. j. 07061-4/2013-ERU, ve kterém účastníkovi řízení uložil povinnost zaslat Úřadu do 7 dnů od převzetí předmětného usnesení kopii výkazu zisku a ztrát za minulé a aktuální účetní období nebo jiný obdobný doklad, kterým by účastník řízení doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry. Toto usnesení bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne. Dne 7. června 2013 pak účastník řízení správnímu orgánu zaslal výkazy zisku a ztrát zpracované ke dni 31. prosince 2011 a ke dni 31. prosince 2012.

Dne 17. června 2013 provedl správní orgán dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl sepsán protokol č. j. 07061-7/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení s dostatečným předstihem dne 10. června 2013 vyrozuměn oznámením o dokazování č. j. 07061-6/2013-ERU zaslaným téhož dne. Dokazování proběhlo tak, že se oprávněná úřední osoba seznámila s listinami obsaženými ve spisu.

Dne 17. června 2013 pak správní orgán zaslal účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 07061-8/2013-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno. Účastník řízení této možnosti nevyužil a žádné vyjádření správnímu orgánu nezaslal.

Dne 25. června 2013 bylo jednateli účastníka řízení, Ing. Pavlu Tomašovi, umožněno nahlédnout do spisu, o čemž byl vyhotoven Protokol o nahlédnutí do spisu č. j. 07061-9/2013-ERU. Zástupce účastníka řízení se seznámil se spisem a uvedl, že již nebude správnímu orgánu zasílat vyjádření se k podkladům rozhodnutí.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení ani nenavrhl provedení dalších důkazů a neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, jenž měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Zemní práce byly v obci Lipůvka prováděny na základě Smlouvy o dílo ze dne 21. ledna 2010 uzavřené mezi investorem stavby, „Svazkem vodovodů a kanalizací“ měst a obcí okresu Blansko, se sídlem Boskovice, 17. listopadu 138/14, PSČ: 680 01, a účastníkem

řízení. Předmětem plnění uvedené smlouvy byla stavba „Lipůvka – odstranění havarijního stavu kanalizace v úseku silnice II/379 – I. a II. etapa“. Dne 11. října 2011 byl ke smlouvě sepsán Dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo, a to z důvodu prodloužení termínu dokončení stavby do 31. prosince 2011. Na základě výše uvedené smlouvy byl pak dne 24. listopadu 2010 mezi příslušnými stranami sepsán Zápis o předání a převzetí pracoviště – staveniště.

Existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa ze situačního schématu, ze Stanoviska ke stavbě „Rekonstrukce kmenové stoky „A“ – Lipůvka (úsek Hřbitov – RD č. p. 26)“ sp. zn. [REDAKCE], které dne 27. května 2008 vydala společnost Jihomoravská plynárenská, a.s., se sídlem Brno, Plynárenská 499/1, PSČ: 657 02, IČ: 499 70 607, a především na základě Protokolu o vytyčení plynárenských zařízení č. [REDAKCE] ze dne 19. ledna 2011, kdy bylo plynárenské zařízení vytyčeno žlutou barvou v terénu.

Ve dnech 11. ledna 2011, 17. ledna 2011, 24. ledna 2011 a 31. ledna 2011 uskutečnil účastník řízení vstupní školení na pracovišti, dle něhož byli účastníci mimo jiné seznámeni s plánem BOZP stavby.

Účastník řízení prováděl dne 30. září 2011 v obci Lipůvka č. p. [REDAKCE] zemní práce související s rekonstrukcí kanalizace. Práce byly prováděny tak, že zaměstnanec účastníka řízení prováděl ruční odkopávání plynárenského zařízení a strojník bagru následně tuto odkopanou zeminu vybíral z výkopu strojním mechanismem. Během tohoto nakládání došlo ke kontaktu strojního mechanismu a plynárenského zařízení (posunutí plynárenského zařízení lžící bagru), což způsobilo jeho následné poškození (vylomení v koncích), konkrétně poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě, Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE], k úniku zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 43 m³ po dobu jeho trvání v délce 30 minut a k přerušení dodávky zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Účastník řízení uhradil veškeré náklady spojené s opravou středotlaké plynovodní přípojky a únikem zemního plynu.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě tak není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 30. září 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Lipůvka č. p. ■■■ zemní práce, při kterých došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, postupoval tak v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti

souvislého prostoru 1 metru od středotlaké plynovodní přípojky. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení rovněž prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa ze situačního schématu, ze stanoviska ze dne 27. května 2008 společnosti Jihomoravská plynárenská, a.s., se sídlem Brno, Plynárenská 499/1, PSČ: 657 02, IČ: 499 70 607, a především z Protokolu o vytyčení plynárenských zařízení č. [REDAKCE] ze dne 19. ledna 2011, kdy bylo plynárenské zařízení vytyčeno žlutou barvou v terénu. Účastník řízení si tak měl být vědom, že se při provádění této činnosti nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

K samotnému poškození středotlaké plynovodní přípojky v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona došlo při provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu.

Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění prací prostřednictvím strojního mechanismu v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy, takovouto činností nepochybně je. Způsob, jak naplnit porušení tohoto zákazu, energetický zákon nestanoví, činí však adresáty právní normy plně odpovědné za výsledek. Nadto správní orgán uvádí, že postup účastníka řízení v posuzovaném případě přitom nelze chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 43 m³ s délkou trvání úniku 30 minut. Svým jednáním tak ohrozil spolehlivost i bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 30. září 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Lipůvka č. p. ■■■■ zemní práce, při kterých došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty stricto sensu materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě, kdy účastník řízení poškodil středotlakou plynovodní přípojku IPE DN 32, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 43 m³ s délkou trvání úniku 30 minut, v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k jednomu odběrateli, došlo k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl narušen zájem společnosti na nepřetržitém provozu plynárenského zařízení a zájem na ochraně života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob, který byl daným jednáním ohrožen.

Správní úřad se také zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, například pokud by byly zemní práce prováděny ručně s maximální opatrností. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Účastník řízení sice prováděl ruční odkopávání plynárenského zařízení, nicméně odkopanou zeminou poté odebíral prostřednictvím bagru, což bylo v rozporu s bodem 6 Stanoviska ze dne 27. května 2008 společnosti Jihomoravská plynárenská, a.s., se sídlem Brno, Plynárenská 499/1, PSČ: 657 02, IČ: 499 70 60, ze kterého vyplývá, že zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Správní orgán je tak toho názoru, že popsané jednání účastníka řízení nespĺňuje podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona.

Výše uvedeným jednáním se účastník řízení dopustil spáchaní správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Účastník řízení se dopustil spáchaní správního deliktu uvedeného v ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, za který lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 3. června 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchaní a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchan. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení elektrizační soustavy a zájem na bezporuchové dodávce elektrické energie pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit toto ustanovení zákona

sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a ne zvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození středotlakého plynárenského zařízení nedošlo. Tuto skutečnost vnímá správní orgán jako přitěžující, neboť pokud by si účastník řízení počínal bděle, k narušení plynárenského zařízení nemuselo nezbytně dojít. Vzhledem k tomu, že účastník řízení sice prováděl ruční odkopávání plynárenského zařízení, nicméně odkopanou zeminou poté odebíral prostřednictvím bagru, nelze předpokládat, že při této činnosti postupoval s maximální opatrností.

Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 energetického považuje správní orgán za závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušování dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržetím stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán posuzoval také otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlídnuto k tomu, že účastník řízení sice prováděl ruční odkopávání plynárenského zařízení, nicméně odkopanou zeminou poté odebíral prostřednictvím bagru, čímž tedy prováděl zemní práce v ochranném pásmu prostřednictvím strojního mechanismu, což je v rozporu s bodem 6 Stanoviska ze dne 27. května 2008 společnosti Jihomoravská plynárenská, a.s., se sídlem Brno, Plynárenská 499/1, PSČ: 657 02, IČ: 499 70 60 a rovněž se zákonnou povinností počínat si takovým způsobem, aby nedošlo k ohrožení plynárenského zařízení, k čemuž správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti. Za polehčující okolnost naopak považuje správní orgán to, že došlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušování dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku IPE DN 32, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 43 m³, v jehož důsledku došlo k přerušování dodávky zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán

k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k polehčující.

Úřad při stanovení výše pokuty přihlédl také k okolnosti, že účastníkovi řízení byla za toto poškození již vyúčtována společností JMP Net, s.r.o., se sídlem Brno, Plynárenská 499/1, PSČ: 657 02, IČ: 27689841, dne 19. října 2011 náhrada škody spojená s narušením a následnou opravou plynovodní přípojky ve výši 13 670 Kč, kterou již účastník řízení uhradil.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 30 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Správní orgán přitom vycházel z podkladů, které mu poskytl účastník

řízení, a to z výkazu zisku a ztrát ke dni 31. prosince 2011 a z výkazu zisku a ztrát ke dni 31. prosince 2012. Správní orgán zjistil, že účastník řízení vykázal v účetním období roku 2011 hospodářský výsledek před zdaněním ve výši 34 039 000 Kč a provozní výsledek hospodaření ve výši 33 578 000 Kč. V účetním období roku 2012 pak vykázal hospodářský výsledek před zdaněním ve výši 18 738 000 Kč a provozní výsledek hospodaření ve výši 17 261 000 Kč. S ohledem na tyto údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 30 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své

právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka - Mgr. Petra Bajerová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly